

**NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK 1953**

FATABUREN

NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK

1953

Redaktion:

ANDREAS LINDBLOM · GÖSTA BERG · ERIK ANDRÉN

Redaktör: Erik Andrén

Omslagsbilden visar en statyett av Gustav II Adolf, utförd i silver och emaljarbete (höjd 245 mm). Kompletterad med ett servisglas bildar den en dryckespokal av en för 1600-talet typisk art. Statyetten, som närmare behandlas på sid. 189, är en gåva av Nordiska museets vänner (inv.-nr 245 487).

Tryckt hos Tryckeri Aktiebolaget Thule, Stockholm 1953

Djuptrycksplanser från Nordisk Rotogravyr

KUNGSORD OM SKANSEN

TAL AV H. M. KONUNGEN VID SOLLIDENS
INVIGNING DEN 29 APRIL 1952

Det dröjde egentligen ganska länge innan stockholmarna och ännu mera svenskarna i allmänhet lärde sig uppskatta Skansen och vad de fått i och genom Artur Hazelius' storartade skapelse. Jag minns mycket väl mina besök på Skansen för ungefär 55—60 år sedan. Visst kom redan då rätt talrika besökare till de stora festerna där och visst samlade både djuren och allmogebyggnaderna omkring sig ett antal intresserade, inte minst ungdomar. Men det var knappast förrän efter sin skapares bortgång som Skansen blev den verkligt populära institution som den nu är. Jag undrar om det inte rent av dröjde flera årtionden in på 1900-talet, innan den riktigt växte in i svenska folkets medvetande.

Numera kan man knappast tänka sig Stockholm utan Skansen som ju också på sätt och vis dominerar en del av Stockholmsbilden. Själva samlingarna har berikats undan för undan och är nu i hög grad representativa för äldre svensk kultur. Detta gäller ej blott allmokekulturen utan nästan lika mycket högre stånds-kulturen. Och just med utgångspunkt från dessa talande bilder från svunna tider, skickligt sammanställda med framvisandet av nordiskt djurliv, har Skansen blivit en samlingsplats för hela vårt folk. Härom vittnar också de år från år stegrade besöks-siffrorna. Denna starka besöksfrekvens var det just som gjorde en utvidgning nödvändig av restaurangerna, av vilka den nya idag tages i bruk.

Ändå undrar jag ibland, om vårt folk verkligen till fullo har insett vad det äger i detta sitt friluftsmuseum! Det blev inte alla länder beskärt att se en framsynt och entusiastisk patriot som Hazelius födas, vilken samlade och bevarade medan det ännu var tid. Vi svenskar ha genom hans verksamhet, sådan vi möter den i Skansens folklivsbilder och i Nordiska museets rika samlingar, en nationell tillgång av stora mått. Allt detta utgör en ovärderlig föreningslänk mellan vårt nutida Sverige och våra fäders. Det visar att vi med starka rötter är fästade vid det som varit, utan att detta på något sätt behöver stå i vägen för utveckling och framåtskridande. En bättre bakgrund kan väl knappast tänkas än just en sådan miljö, då det gäller att åstadkomma en samlingsplats för olika strävanden av samhällsnyttig art eller för firandet av nationella minnen.

I andra länder skall man förgäves få leta efter liknande institutioner av tillnärmelsevis samma betydelse. Ärligen vallfärdar därför tiotusentals utlänningar hit till dessa klippiga höjder. Ryktet om Skansens egenart har spritt sig vida omkring. Vi svenskar bör vara tacksamma för att besitta denna dyrbara nationella tillgång. Låt oss därför skydda och stödja Skansen såsom nationell institution! Och låt oss alltmera göra den till en centralpunkt för svensk tradition, svensk odling, svenska ideella strävanden!